

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Юридичний інститут

Грицан О.А., Зеліско А.В., Кульчак Л.С.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ПО НАПИСАННЮ НАУКОВИХ РОБІТ ТА КРИТЕРІЇВ ОЦІНЮВАННЯ
РІЗНИХ ФОРМ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

Івано-Франківськ, 2014

Затверджено на засіданні Науково-методичної ради Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 2 від 26 листопада 2013 року)

Рекомендовано до друку Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 5 від 27 грудня 2013 року)

Внесено зміни рішенням Науково-методичної ради Навчально-наукового юридичного інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 2 від «13» листопада 2018 р.)

Рецензенти:

Мороз Галина Василівна – доцент кафедри трудового, екологічного та аграрного права, кандидат юридичних наук, доцент

Грицкевич Сергій Генадійович – кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного права і процесу Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького, доцент

Г 85 Грицан О.А., Зеліско А.В., Кульчак Л.С. Методичні вказівки по написанню наукових робіт та критеріїв оцінювання різних форм наукової діяльності студентів / Ольга Анатоліївна Грицан, Алла Володимирівна Зеліско, Леся Степанівна Кульчак. – Івано-Франківськ: Юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2014. – 27 с.

Методичні вказівки розроблені з метою ознайомлення студентів з вимогами щодо написання наукових робіт, здійснення інших форм наукової діяльності студентів, а також їх оцінювання. В методичних вказівках розкрито основні форми наукової роботи студентів в Юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Методична розробка призначена для керівників наукових гуртків, керівників наукових робіт та студентів.

ББК 67.9(4Укр)

© Грицан О.А., Зеліско А.В., Кульчак Л.С., 2013

© Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2014

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
РОЗДІЛ 1. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ У РАМКАХ РОБОТИ СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ ГУРТКІВ.....	6
РОЗДІЛ 2. НАУКОВА РОБОТА.....	8
СТРУКТУРА НАУКОВОЇ РОБОТИ.....	8
ЕТАПИ ВИКОНАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ.....	9
ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ.....	12
РОЗДІЛ 3. ІНШІ ФОРМИ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ.....	14
ПІДГОТОВКА ТА ПУБЛІКАЦІЯ ТЕЗ ДОПОВІДІ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ УЧАСТІ У ВСЕУКРАЇНСЬКИХ ТА МІЖНАРОДНИХ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ КОНФЕРЕНЦІЯХ, КРУГЛИХ СТОЛАХ, НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ СЕМІНАРАХ.....	14
ПІДГОТОВКА ТА ПУБЛІКАЦІЯ СТАТТІ У НАУКОВИХ ФАХОВИХ ВИДАННЯХ, ВНЕСЕНИХ ДО ПЕРЕЛІКУ ВАК.....	15
ПІДГОТОВКА ТА ПОДАННЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ В МЕЖАХ ВСЕУКРАЇНСЬКИХ ТА МІЖНАРОДНИХ КОНКУРСІВ СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ РОБІТ.....	16
РОЗДІЛ 4. ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ.....	16
ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ В МЕЖАХ НАУКОВОГО ГУРТКА.....	16
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ, ЯКА ПРИРІВНЮЄТЬСЯ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	17
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ІНШИХ ФОРМ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ.....	19
ДОДАТКИ.....	20
ДОДАТОК 1. ЗРАЗОК ЗАЯВИ НА НАПИСАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ.....	20
ДОДАТОК 2. ЗРАЗОК ЗАЯВИ ПРО ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОМУ ПЛАГІАТУ.....	21
ДОДАТОК 3. ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ НАУКОВОЇ РОБОТИ.....	22
ДОДАТОК 4. ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ПЛАНУ (ЗМІСТУ) НАУКОВОЇ РОБОТИ.....	23
ДОДАТОК 5. ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ПЕРЕЛІКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	24
ДОДАТОК 6. ЗРАЗОК РЕЦЕНЗІЇ НА НАУКОВУ РОБОТУ.....	27
ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА.....	28

ПЕРЕДМОВА

Сучасна методика підготовки фахівців-юристів у вищій школі акцентує увагу вищих навчальних закладів на формуванні у студентів не лише ґрунтовних знань та навичок у сфері юриспруденції, а й уміння критично і креативно мислити, швидко орієнтуватися у нестандартній ситуації, творчо підходити до вирішення різноманітних практичних ситуацій. Саме наукова діяльність студентів є тією формою, що покликана сприяти виробленню у них усіх наведених умінь. Тому важлива роль наукової діяльності у формуванні особистості майбутнього фахівця-юриста є беззаперечною. Така форма діяльності розвиває у студентів вміння сприймати нові явища у юриспруденції та піддавати сумніву існуючі, відповідати за виконану роботу тощо. Інтелектуальний розвиток, самостійність та творчість є тими якостями, які мають завжди високий попит на ринку праці фахівців у галузі юриспруденції і які є результатом наукової діяльності під час підготовки таких фахівців.

Основними завданнями наукової діяльності студентів є: формування творчого професійного мислення; розвиток трудового потенціалу; забезпечення єдності та комплексності освітнього процесу; створення передумов для реалізації студентами своїх індивідуальних особистісних здібностей.

Будь-які форми наукової діяльності студентів реалізуються лише за умови співпраці із викладачами вищого навчального закладу, які виконують спрямовуючу та координаційну функції щодо студентів.

При обранні теми наукового дослідження рекомендується самостійна ініціатива студентів з приводу пропозиції варіантів тем, один із яких буде затверджений викладачем. Самостійне обрання студентом теми наукового дослідження є запорукою високого рівня мотивації щодо якості його виконання.

Викладач, який здійснює керівництво будь-якою формою наукової діяльності студента, зобов'язаний зорієнтувати його у переліку рекомендованої літератури, яку варто опрацювати для належного виконання наукового дослідження.

Студент, обравши форму наукової діяльності, зобов'язаний вчасно та якісно виконувати визначені викладачем завдання, спрямовані на реалізацію наукового дослідження.

Будь-які публікації студента за результатами наукового дослідження можливі лише за умови наявності письмової рецензії викладача, який здійснював керівництво його науковою діяльністю (обов'язковою є наявність підпису відповідного викладача та печатка Юридичного інституту).

Під час навчального процесу доцільно застосовувати найрізноманітніші форми наукової діяльності студентів, оскільки це є передумовою широких можливостей для викладачів активізувати творчі здібності студентів, спонукати їх до саморозвитку та самоудосконалення.

Серед форм наукової діяльності студентів необхідно виокремити такі:

1. Наукова діяльність студентів у межах роботи студентських наукових гуртків. Такі дослідження відбуваються згідно із тематикою, за графіком і формою звітності, визначеною керівником відповідного наукового гуртка. Оцінювання вказаної форми наукової діяльності відбувається у вигляді додаткових балів за участь студента в науковому гуртку у межах семестрового рейтингу з навчальної дисципліни, із якої здійснювалось дослідження (від 1 до

10, але без перевищення максимально можливого семестрового рейтингу студента). Суму додаткових балів визначає керівник гуртка. В кінці семестру керівник гуртка подає доповідню про кількість додаткових балів студента з відповідним обґрунтуванням на засідання кафедри.

2. Наукова робота з предмета навчального плану, яке виконується студентом самостійно під керівництвом викладача, та здійснюється з метою закріплення та узагальнення одержаних під час навчання знань, поглибленого дослідження правових явищ, застосування одержаних результатів для комплексного вирішення конкретного фахового завдання відповідно до пп.3.9.1 – 3.9.2 Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах. Підготовка та захист на звітній студентській конференції такої наукової роботи прирівнюється до виконання курсової роботи.

3. Інші форми наукової діяльності студентів. Студенти мають право проводити наукову діяльність поза межами наукових студентських гуртків та здійснювати наукові дослідження, не закріплюючи тему наукової роботи як виду індивідуального завдання з навчальної дисципліни, включеної до навчального плану, яка за формою оцінювання прирівнюється до курсової роботи. Будь-які форми наукової діяльності студентів проводяться студентами під керівництвом викладача. До інших форм наукової діяльності студентів належать:

Студенти мають право здійснювати наукові дослідження під керівництвом обраного ними викладача та за темою, визначеною за погодженням із ним, **шляхом:**

- підготовки та публікації тез доповіді за результатами участі у Всеукраїнських та Міжнародних науково-практичних конференціях, круглих столах, науково-практичних семінарах тощо;

- підготовки та публікації статті у наукових фахових виданнях, внесених до переліку ВАК;

- підготовки та подання наукового дослідження в межах всеукраїнських та міжнародних конкурсів студентських наукових робіт відповідно до положень про проведення такого роду конкурсів.

РОЗДІЛ 1. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ В РАМКАХ РОБОТИ СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ ГУРТКІВ

Наука завжди відігравала фундаментальне значення у розвитку життя суспільства, оскільки, за своєю природою є безумовним рушієм прогресу. Серед нагальних завдань забезпечення розвитку науки є підготовка всебічно розвинених фахівців, що здатні постійно поглиблювати свої знання, безперервно вчитись та інтелектуально вдосконалюватись. У цьому контексті наукова робота студентів є одним із кроків на шляху вирішення цієї проблеми.

Наукова робота студентів – один з найважливіших засобів підвищення якості підготовки спеціалістів у вищій школі. Це комплекс заходів наукового, методичного, організаційного характеру, що забезпечує навчання всіх студентів навичкам наукових досліджень у відповідності до обраної спеціальності в межах навчального процесу і поза ним.

Для виконання цих заходів у вищих навчальних закладах створюються студентські наукові гуртки.

Науковий гурток – організаційне утворення на кафедрі, учасниками якого є широке коло студентів Юридичного інституту, яке формується за напрямком наукової діяльності кафедри відповідно до затверджених тематичних планів роботи кафедри.

Мета і завдання студентського наукового гуртка

Метою роботи студентського наукового гуртка є:

- Виявлення найбільш здібних і талановитих, схильних до наукової роботи студентів.
- Поглиблення дослідження за проблематикою наукової діяльності кафедр за участю студентів.
- Набуття студентами навичок наукової роботи.
- Залучення обдарованих студентів до наукової діяльності.

Основними завданнями студентського наукового гуртка є:

- Організація наукової роботи студентів.
- Поглиблене вивчення студентами навчальної дисципліни.

Організація і керівництво студентським науковим гуртком

Загальне керівництво роботою студентського наукового гуртка здійснює завідувач кафедри.

Поточну роботу студентського наукового гуртка організовує і контролює *керівник студентського наукового гуртка*, що призначається рішенням кафедри з числа науково-педагогічних працівників кафедри.

Керівник студентського наукового гуртка відповідає за:

- організаційне та методичне забезпечення роботи наукового гуртка;
- планування роботи наукового гуртка кафедри,
- організацію і проведення засідань, підготовку наукових робіт,
- участь членів у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах та конкурсах.

Керівником може бути науково-педагогічний працівник кафедри, який є висококваліфікованим фахівцем, що займається науковою роботою, знає принципи її організації та форми здійснення, має практичний досвід такої роботи.

Засідання студентського наукового гуртка проводяться не рідше одного разу на місяць з обговоренням підсумків наукових робіт, реферативних повідомлень та ін.

Членом студентського наукового гуртка може бути будь-який студент, який хоче поглибити свої знання з навчальної дисципліни і набути навичок наукової роботи.

Організаційна робота студентського наукового гуртка *здійснюється старостою*, який обирається відкритим голосуванням на засіданні і затверджується керівником гуртка.

Староста наукового гуртка кафедри обирається з числа членів наукового гуртка шляхом відкритого голосування простою більшістю голосів терміном на 1 рік.

Староста наукового гуртка:

- надає безпосередню допомогу керівнику гуртка в організації роботи;
- бере участь у розробленні плану роботи гуртка;
- звітує перед членами наукового гуртка кафедри про проведену роботу;
- інформує членів наукового гуртка про надходження матеріалів та документів, про зміни у роботі наукового гуртка;
- готує інформацію та фотоматеріали про роботу гуртка для опублікування та розміщення на ЗМІ.

Секретар наукового гуртка кафедри обирається з числа членів наукового гуртка шляхом відкритого голосування простою більшістю голосів терміном на 1 рік.

Секретар гуртка веде протоколи засідань наукового гуртка кафедри (у протоколі зазначаються: дата, місце проведення засідання, присутні та відсутні особи, питання, що розглядалися, всі внесені на голосування питання і пропозиції, повні результати голосування і прийняття рішень).

До початку навчального року складається розгорнутий план роботи студентського наукового гуртка, який розробляється відповідно до науково-дослідної тематики даної кафедри.

Права членів студентського наукового гуртка:

- Переходити за власним бажанням з одного студентського наукового гуртка в інший.
- Брати участь у всіх заходах, що організуються в межах діяльності студентського наукового гуртка
- Сприяти залученню до гуртка нових членів.
- Обирати (бути обраним) до керівних органів студентського наукового гуртка.

Обов'язки членів студентського наукового гуртка:

- Бути присутнім і виступати з доповідями і науковими повідомленнями на засіданнях студентського наукового гуртка.
- Виконувати наукову роботу під керівництвом викладача кафедри.
- Публікувати свої роботи в загально університетських та інших наукових виданнях.
- Брати участь у наукових конференціях, олімпіадах та конкурсах різного рівня.

РОЗДІЛ 2. НАУКОВА РОБОТА

Студенти I-IV курсів Юридичного інституту можуть за власним бажанням обрати у якості завдання, альтернативного до курсової роботи, наукову роботу. При цьому варто зважати, що виконання наукової роботи має ряд специфічних особливостей, які суттєво відрізняють її від написання та захисту курсової роботи.

Загальні вимоги до наукової роботи – це чіткість і логічність побудови викладеного матеріалу, переконлива аргументація, точність у визначеннях, коректне використання методів наукового пізнання, конкретність у викладенні результатів та доведеність висновків.

СТРУКТУРА НАУКОВОЇ РОБОТИ

Структура наукової роботи повинна містити такі складові елементи: зміст (план), вступ, основна частина – кілька розділів, поділених на підрозділи, висновки, список використаної літератури, додатки - за необхідністю.

При складанні **плану** необхідно, в першу чергу, окреслити основні напрямки роботи, визначити приблизне коло питань, які будуть розглянуті в окремих розділах та підрозділах, а також їх послідовність.

У **вступі** студент розкриває сутність і стан досліджень відповідної проблематики, розробленість її у наукових працях, обґрунтовує актуальність та необхідність подальших досліджень. У вступі формулюються *мета* (яка тісно пов'язана з назвою дослідження) та *основні завдання* наукової роботи, а також вказується *предмет, об'єкт і методи дослідження*, його *науково-теоретична основа*. Поставлені завдання повинні конкретизувати основну мету роботи, а їх визначення пов'язано з назвами основних розділів.

Вступна частина є теоретичним розділом, бо саме тут обґрунтовується спосіб аналізу певних проблем, що розв'язуються у дослідженні, чи проводиться історичний екскурс щодо певної проблематики або питання. Рекомендований обсяг вступу – до 3 сторінок.

Основна частина наукової роботи складається з 2-3 розділів та, за потреби, кількох підрозділів; підрозділи повинні бути приблизно однакові за обсягом.

Студент повинен врахувати специфіку предмета відповідної галузі права. Особлива увага повинна приділятися розкриттю характерних ознак, особливостей того чи іншого явища, його відмінності від інших правових явищ. Студент обов'язково повинен висвітлити співвідношення тих чи інших понять. Надзвичайно позитивним є використання статистичних даних, узагальнень, що стосуються обраної теми, матеріалів судової практики. Наукова робота повинна мати аналітичний, а не описовий характер.

Позитивним є висвітлення сучасного стану розробленості цього питання (проблеми, ідеї тощо). Автор наукової роботи повинен проаналізувати відомі концепції, провести порівняльну роботу, визначити спільні елементи, і показати відмінні моменти. В науковій роботі автор відстоює власну позицію щодо аналізу цих проблем, можливих способів їх розв'язання. При аналізі тих чи інших трактувань і положень студент повинен їх підтверджувати цитатами.

Рекомендований обсяг основної частини - 20-25 сторінок.

У **висновках** наукової роботи визначаються результати виконаного завдання, результати проведеного наукового дослідження. Рекомендований обсяг висновків – до 3 сторінок.

Наукова робота повинна мати обсяг 25-30 сторінок друкованого тексту.

ЕТАПИ ВИКОНАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ

Виконання наукової роботи передбачає такі етапи: затвердження теми наукової роботи та узгодження графіку її виконання з науковим керівником; первинний підбір та опрацювання літератури; складення плану наукової роботи; підготовка основної частини наукової роботи; підготовка виступу на звітній студентській конференції з основними результатами дослідження; здача наукової роботи на кафедру та її рецензування науковим керівником.

Затвердження теми наукової роботи, попередження про запобігання академічнокм плагіату та узгодження графіку її виконання з науковим керівником. Основними критеріями вибору теми наукового дослідження є актуальність, перспективність, новизна та відповідність планам науково-дослідної роботи відповідної кафедри.

Актуальність теми – це ступінь її важливості в даний момент і у даній ситуації для вирішення конкретної проблеми. Те, як автор вміє вибрати тему й наскільки правильно він цю тему розуміє й оцінює з погляду сучасності і соціальної значущості, характеризує його наукову зрілість і професійну підготовленість.

Виявити й визначити наукову новизну дозволяють такі положення:

- докладне вивчення літератури за предметом дослідження з аналізом його історичного розвитку;
- розгляд існуючих точок зору, критичний аналіз і зіставлення яких у світлі завдань дослідження часто приводять до нових або компромісних рішень;
- деталізація відомого процесу, явища - докладний аналіз практично будь-якого цікавого в науковому відношенні об'єкта приводить до нових корисних результатів, висновків, узагальнень.

З метою виконання наукової роботи студент може звернутися до будь-якої кафедри Юридичного інституту. Студенту надається право вибору теми наукової роботи, а також наукового керівника. Однак при цьому варто звернути увагу на такі обмеження:

- 1) наукова робота повинна здійснюватися згідно з планом науково-дослідної роботи відповідної кафедри;
- 2) тема наукової роботи не повинна співпадати з темами курсових робіт, що виконуються на відповідній кафедрі;
- 3) формулювання теми наукової роботи в обов'язковому порядку погоджується з науковим керівником;
- 4) з метою забезпечення якості наукового консультування один і той самий науково-педагогічний працівник може бути науковим керівником не більш ніж 5-7 студентських наукових робіт.

Обрання теми наукової роботи оформляється написанням студентом заяви визначеного зразка (Додаток 1).

Тематика наукових робіт, а також їх закріплення за відповідними студентами і науковими керівниками, затверджується розпорядженням Директора Юридичного інституту за поданням кафедр.

Після обрання теми наукової роботи та перед початком написання наукової роботи кожен студент ознайомлюється із Положенням про запобігання

академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Додаток 2).

Після обрання теми наукової роботи та повідомлення про запобігання академічного плагіату повинна відбутися настановча консультація з науковим керівником. Під час цієї консультації визначаються загальні вимоги до роботи, порядок її виконання, орієнтовний план, основна література та інші джерела, які підлягають вивченню, терміни підготовки первинного варіанту роботи, перевірки його науковим керівником, внесення студентом змін після перевірки, підготовки доповіді на звітну конференцію, оформлення роботи і здачі її на кафедру. Після цього студент постійно користується консультаціями наукового керівника відповідно до визначеного ним графіку.

Первинний підбір та опрацювання літератури. Обравши тему наукової роботи, студенту слід починати із загального ознайомлення з нею: прочитати відповідні розділи підручників, посібників, нормативно-правові акти, визначити ступінь її наукової розробки. Пошук необхідної літератури студент здійснює самостійно.

При підборі літератури рекомендується використовувати:

- наукову, навчальну та довідкову літературу, енциклопедії, словники;
- періодичні видання (газети та журнали);
- нормативно-правові акти міжнародного характеру та національного законодавства;
- матеріали судової практики, акти Конституційного Суду України, Постанови Пленуму Верховного Суду України та акти вищих спеціалізованих судів;
- мережу Інтернет. В мережі Інтернет слід звертатись на сайти друкованих видань, офіційні сайти органів державної влади та місцевого самоврядування або на спеціалізовані юридичні сайти.

Складання плану наукової роботи. На основі попереднього ознайомлення з науковою та навчальною літературою, законодавством, які можуть бути, використані при написанні наукової роботи, студентом складається розгорнутий первинний варіант плану роботи, який погоджується з керівником.

План роботи повинен відображати основну ідею роботи, розкривати її зміст і характер, мету та завдання, містити логічний зв'язок між її окремими складовими частинами. План дозволяє логічно пов'язати окремі важливі проблеми теми, розкрити їх у відповідності з певними принципами, які можна викласти так: слід розпочати із загальних положень (з абстрактного), а потім переходити до аналізу конкретних явищ (до конкретного); напрям досліджень йде від простого до складного; усі питання і робота в цілому закінчується важливими висновками і узагальненнями.

Під час написання наукової роботи план може уточнюватись або змінюватись. Будь-які уточнення або зміни плану додатково погоджуються з керівником. Назви розділів та підрозділів в основній частині наукової роботи повинні дослівно відповідати пунктам плану.

Остаточний план роботи *в обов'язковому порядку* погоджується з науковим керівником курсової роботи.

Підготовка основної частини наукової роботи. Після узгодження плану із науковим керівником студент починає писати наукову роботу відповідно до затвердженого графіку.

Наукову роботу потрібно виконувати відповідно до встановлених термінів та вимог, за кожний етап роботи студент звітує перед науковим керівником. У процесі дослідження студент повинен чітко дотримуватися вимог до змісту та оформлення наукової роботи.

На завершення студент формулює висновки наукової роботи, де підводяться підсумки з усіх висвітлених питань, визначаються шляхи і напрями вирішення проблемних аспектів теми.

Підготовка виступу на звітній студентській конференції з основними результатами дослідження. Обов'язковою складовою процесу виконання наукової роботи є захист її основних результатів на черговій Звітній науково-практичній студентській конференції у присутності членів кафедри та інших учасників конференції. Графік проведення звітних конференцій щороку визначається Науково-дослідною частиною Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та затверджується наказом ректора.

Виступ на Звітній науково-практичній студентській конференції передбачає короткий виклад студентом мети, основного змісту роботи і одержаних результатів наукового дослідження. За змістом доповіді складаються тези, які можуть бути використані як допоміжний матеріал під час виступу. При цьому варто звернути увагу на такі моменти:

- тези доповіді не рекомендується читати з листка, їх використовують лише для довідок та цитування;
- емоційність, впевненість доповідача, його вміння полемізувати забезпечують контакт з аудиторією, концентрують увагу слухачі виразність;
- головним у науковій доповіді є зміст та наукова аргументація;
- виразність і дохідливість мови в значній мірі залежать від темпу, голосистості та інтонації;
- спокійна, повільна манера викладення завжди імponує слухачам;
- доповідачу необхідно слідкувати за правильністю літературного мовлення, вживати слова у відповідності з їх змістом;
- відповідати на запитання необхідно коротко, по суті, проявляти скромність в оцінці своїх наукових результатів, витриманість і такт навіть у випадках негативної критики опонентів;
- самокритичність та уважне ставлення до конструктивної критики – важлива умова усунення недоліків у подальших наукових дослідженнях.

Оцінка виступу на науковій конференції залежить від вміння стисло та логічно викласти основний зміст і висновки по роботі, здатності аргументовано захищати свої пропозиції та погляди, рівня правової та загальної підготовки студента, здатності чітко відповідати на поставлені аудиторією запитання.

Найкращі наукові роботи визначаються професорсько-викладацьким складом кафедри. До авторів цих робіт можуть бути застосовані такі заходи заохочення: публікація результатів наукової роботи в збірнику студентських наукових праць «Еврика», грамота від ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, подяка директора Юридичного інституту.

У разі неявки студента, який виконує наукову роботу, на Звітну студентську конференцію, захист такої роботи повинен відбуватися у порядку, встановленому для *курскових робіт*.

Здача наукової роботи на кафедру та її рецензування науковим керівником. У строки, визначені для здачі *курскових робіт*, студент зобов'язаний здати належним чином оформлену наукову роботу на кафедру. Методист кафедри реєструє роботу і передає її науковому керівникові для рецензування.

У рецензії має бути дана оцінка актуальності теми, показані її обсяг і глибина опрацювання, дається характеристика загальної підготовки і здібності студента до самостійної діяльності, його ставленню до роботи в період підготовки наукової роботи, його організованості, працездатності та ініціативності. Відгук наукового керівника оформляється відповідно до встановленого зразка (Додаток б).

ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ

Текст наукової роботи повинен бути набраний на комп'ютері, текстовий редактор – Microsoft Word 6.0 і вище.

Робота виконується на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210×297 мм). У друкованому варіанті текст розташовується через півтора міжрядкових інтервали до тридцяти рядків на сторінці з мінімальною висотою шрифту в 1,8 мм. (Times New Roman № 14).

Текст наукової роботи розміщується на аркуші з дотриманням таких розмірів берегів: з лівого боку - не менш за 20 мм., з правого - не менш за 10 мм., зверху - не менш за 20 мм., знизу - не менш за 20 мм.

Вписувати у друкований текст наукової роботи окремі іншомовні слова, формули, умовні позначення можна чорнилом, тушшю, пастою тільки чорного кольору. При цьому щільність вписаного тексту має бути наближеною до щільності основного тексту.

Наукову роботу оформляють за схемою: **титульний лист, зміст, вступ, текст роботи, висновки, список використаних джерел, додатки** (за наявності).

Приклад оформлення титульного листа наукової роботи наведено в Додатку 2.

На наступній сторінці роботи подається розгорнутий **Зміст** (план) дослідження: вступ, нумерація та назва розділів, підрозділів, параграфів, висновки. Для кожного пункту змісту, в кінці рядка зазначається номер сторінки, з якої починається цей структурний розділ (Додаток 4).

Заголовки структурних частин курсової роботи: «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкуються великими літерами симетрично до тексту.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці у підбір до тексту. В кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 2 інтервалам.

Кожну структурну частину курсової (вступ, розділ, висновки, список джерел) роботи треба починати з нової сторінки.

Абзацний відступ повинен бути однаковим впродовж усього тексту

Не допускається розміщення назв розділів, підрозділів, а також пунктів і підпунктів в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою наукової роботи є титульна сторінка (оформлена відповідно до Додатку 2). Титульна сторінка наукової роботи включається до загальної нумерації сторінок, проте номер сторінки на ній не ставиться. Нумерація без крапки наступної сторінки проставляється у правому верхньому куті.

ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ не нумерують як розділи. Номер розділу ставиться після слів «РОЗДІЛ». (РОЗДІЛ 1), підрозділи нумерують у межах кожного розділу, використовуючи номер розділу і порядковий номер підрозділу, між якими ставиться крапка: наприклад, «1.4.» (четвертий підрозділ першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу, який починається з великої літери.

Посилаючись у тексті на використані джерела, потрібно навести їх порядковий номер за списком літератури у квадратних дужках, а також сторінки використаного матеріалу, наприклад: [1, с.123], де 1 – цитоване джерело, а 123 – сторінка, на якій розміщено цитату. При необхідності посилання на нормативні акти, слід вказати відповідні статті із зазначенням повного найменування акта. У квадратних дужках в такому випадку наводиться лише порядковий номер нормативного акту відповідно до переліку джерел. Якщо в тексті наукової роботи наведено всі реквізити нормативного акту, а саме: назву, вид, номер та дату прийняття то зноски не наводяться, але є обов'язковим наведення даного джерела в списку літератури.

Ілюстрації (схеми, графіки тощо) і таблиці слід подавати в роботі безпосередньо після тексту, де їх згадано вперше, або на окремих сторінках, оформляючи їх як додатки. Якщо вони містяться на окремих сторінках наукової роботи, їх включають до загальної нумерації сторінок. На всі ілюстрації мають бути посилання в тексті.

Таблиці нумерують послідовно у межах розділу (за винятком тих, що розміщені в додатках). У лівому верхньому куті розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера, який складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка: наприклад, «Таблиця 2.3» (третя таблиця другого розділу), поряд вказується назва таблиці.

У разі перенесення таблиці на іншу сторінку над подальшими частинами пишеться: наприклад, «Продовження табл. 2.3». Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають із великої літери.

Список використаної літератури (не менше 30 опрацьованих джерел) подається в кінці всього тексту, після висновків. Список використаних джерел повинен містити всі джерела, використані при написанні роботи. Джерела в

бібліографії розташовуються за абеткою або в міру їх появи в тексті. Спочатку подаються джерела кирилицею, потім - латинкою. Використання цитат з наукової та навчальної літератури без посилань на джерело суворо заборонено. Оформлення списку джерел здійснюється відповідно до бібліографічних стандартів, наведених у Додатку 5.

РОЗДІЛ 3. ІНШІ ФОРМИ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

Студенти мають право проводити наукову діяльність поза межами наукових студентських гуртків та здійснювати наукові дослідження, не закріплюючи тему наукової роботи як виду індивідуального завдання з навчальної дисципліни, включеної до навчального плану, яка за формою оцінювання прирівнюється до курсової роботи. Будь-які форми наукової діяльності студентів проводяться студентами під керівництвом професорсько-викладацького складу.

Студенти мають право здійснювати наукові дослідження під керівництвом обраного ними викладача та за темою, визначеною за погодженням із ним, **шляхом:**

- підготовки та публікації тез доповіді за результатами участі у Всеукраїнських та Міжнародних науково-практичних конференціях, круглих столах, науково-практичних семінарах тощо;
- підготовки та публікації статті у наукових фахових виданнях, внесених до переліку ВАК;
- підготовки та подання наукового дослідження в межах всеукраїнських та міжнародних конкурсів студентських наукових робіт відповідно до положень про проведення такого роду конкурсів.

ПІДГОТОВКА ТА ПУБЛІКАЦІЯ ТЕЗ ДОПОВІДІ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ УЧАСТІ У ВСЕУКРАЇНСЬКИХ ТА МІЖНАРОДНИХ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ КОНФЕРЕНЦІЯХ, КРУГЛИХ СТОЛАХ, НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ СЕМІНАРАХ

Тема наукового дослідження при цьому визначається шляхом самостійного вибору студента за умови погодження її із викладачем, під керівництвом якого відбуватиметься науково-дослідна діяльність. Студент має право обрати будь-яку міжнародну чи всеукраїнську науково-практичну конференцію чи науковий семінар, участь студентів у яких передбачена організаторами таких заходів. Участь у науково-практичних конференціях допускається за умови наявності рецензії викладача, який забезпечував керівництво науковим дослідженням студента.

Тези доповіді за результатами участі у науково-практичних конференціях будь-якого рівня без відповідної координації з боку професорсько-викладацького складу не будуть враховуватись при оцінюванні якості наукової діяльності студентів.

Тези доповіді (гр. thesis – положення, твердження) – це опубліковані до початку наукової конференції матеріали попереднього характеру, що містять виклад основних аспектів наукової доповіді. Вони фіксують науковий пріоритет автора і містять матеріали, які раніше не друкувалися. Тези мають характер

короткої стверджуючої думки або висновку, закономірності виявлених наукових фактів. Весь текст займає об'єм приблизно в 2 – 3 сторінки.

Структурно тези доповіді включають у себе такі елементи:

- актуальність теми;
- стисла постановка наукової проблеми;
- короткий огляд існуючих позицій щодо обраної проблематики;
- окремі власні думки щодо наукової проблеми;
- висновки.

Вимоги до оформлення тез визначаються організаторами наукового заходу і доводяться до відома всіх потенційних учасників. Їх необхідно неухильно дотримуватись. Будь-яке порушення вимог може послужити причиною відмови друку тез з боку організаторів наукового заходу.

При підготовки тез доповіді студентам потрібно уникати занадто об'ємного за змістом вступу; невизначеності чи абстрактності поставленої наукової проблеми; порушення логіки викладу матеріалу; відсутності чітких висновків; порушення наукового стилю; реферативної форми тез доповіді.

ПІДГОТОВКА ТА ПУБЛІКАЦІЯ СТАТТІ У НАУКОВИХ ФАХОВИХ ВИДАННЯХ, ВНЕСЕНИХ ДО ПЕРЕЛІКУ ВАК

Фахова стаття має значно вищий науковий рівень, аніж тези доповіді, які публікуються за результатами науково-практичних конференцій. Структурно фахова стаття обов'язково має включати такі елементи:

Вступ – постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими практичними завданнями (5-10 рядків); актуальність і доцільність наукової проблеми (5-10 рядків); останні дослідження та публікації, на які спирається автор, виділення невирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується дана стаття (звичайно ця частина статті становить близько 1/3 сторінки).

Постановка мети статті. Вказаний розділ вельми важливий, бо з нього читач визначає корисність для себе пропонованої статті; мета статті впливає з постановки загальної проблеми і огляду раніше виконаних досліджень, тобто дана стаття має на меті вирішити окреслену наукову проблему (обсяг цієї частини статті 5-10 рядків).

Основний матеріал – виклад власне матеріалу дослідження (від 5-6 сторінок тексту). Невеликий обсяг потребує виділення головного у матеріалах дослідження; іноді можна обмежитися тільки формулюванням мети дослідження, короткою згадкою про метод вирішення задачі і викладом отриманих результатів; якщо на обсяг статті не має суворих обмежень, то доцільно описати методику дослідження повніше.

Висновки – у закінченні наводяться висновки з даного дослідження і стисло подаються *перспективи подальших розвідок* у цьому напрямку.

Список використаної літератури – елемент бібліографічного апарату, котрий містить описи використаних джерел в алфавітному порядку або по мірі посилання. Список використаної літератури повинен оформлятися відповідно до вимог ВАК щодо бібліографії фахових наукових статей.

Особливості стосовно вимог по оформленню фахових статей можуть передбачатися редакціями відповідних видань, включених до переліку ВАК. У випадку недотримання цих вимог, автору відмовляють у публікації статті.

Зазвичай, підготовка фахової наукової статті супроводжується написанням анотації (короткого викладу змісту статті із двох-трьох речень) і ключових слів (трьох – п'ятьох слів) на українській, російській та англійській мовах.

ПІДГОТОВКА ТА ПОДАННЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ В МЕЖАХ ВСЕУКРАЇНСЬКИХ ТА МІЖНАРОДНИХ КОНКУРСІВ СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ РОБІТ

Студент має право здійснювати підготовку наукового дослідження для участі у всеукраїнських та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт як в межах так і поза межами такої форми наукової діяльності як написання наукової роботи, що захищається на звітній науково-практичній конференції Юридичного інституту і прирівнюється за оцінюванням до курсової роботи.

Підготовка та подання наукового дослідження для участі у всеукраїнських та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт здійснюється винятково під керівництвом викладачів Юридичного інституту відповідно до положень МОН України про проведення такого роду конкурсів.

РОЗДІЛ 4. ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ В МЕЖАХ НАУКОВОГО ГУРТКА

Бал за участь в науковій роботі встановлюється щосеместрово.

Подання наукових керівників, керівників наукових гуртків про надання додаткового балу за участь у науковій роботі в межах дисципліни з якої здійснюється дослідження здійснюється у письмовій формі не пізніше ніж за два робочих дні до засідання кафедри, що передуює заліково-екзаменаційній сесії. Подання про надання додаткового балу повинно містити обґрунтування кількості балів, які пропонується надати за участь в науковій роботі.

Так, за участь в засіданнях наукового гуртка кафедри:

- у 20% засідань – 1 бал;
- у 40% засідань – 2 бали;
- у 60% засідань – 3 бали;
- у 80% засідань – 4 бали;
- у 100% засідань – 5 балів.

В межах звітної наукової конференції студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (від 1 до 5 балів):

- участь – 2 бали;
- рекомендація до відзначення подякою директора Юридичного інституту – 3 бали;
- рекомендація до відзначення грамотою ректора університету – 4 бали;
- рекомендація до публікації у збірнику студентських наукових праць „Еврика” – 5 балів.

За участь у роботі наукових всеукраїнських, міжнародних конференцій, круглих столів, конкурсів з публікацією матеріалів – 5 балів;

Рішення про встановлення балу за участь в науковій роботі затверджується на засіданні кафедри.

Загальний бал за участь в науковій роботі, що заноситься у відомості успішності академгрупи не може перевищувати 10 балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ, ЯКА ПРИРІВНЮЄТЬСЯ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ

Критерії оцінювання	Бали
1. Визначення мети і завдань роботи	
Мета і завдання визначені чітко, коректно, їх реалізація відображена в змісті роботи	9-10
Мета і завдання визначені не чітко, в змісті не прослідковується їх належне досягнення	5-8
Мета і завдання в роботі не визначені, або сформульовані не зовсім вірно, не реалізовані по ходу викладу	0-4
2. Структура роботи	
Структура наукової роботи є логічною, обґрунтованою, дозволяє повністю висвітлити тему	5
Структура у загальному відповідає вимогам, однак виходить за межі предмета дослідження або не охоплює всіх основних питань, або не відповідає вимогам (відсутні вступ, висновки тощо)	0-4
3. Зміст роботи, рівень аналізу наукової літератури, нормативно-правового матеріалу, матеріалів практики	
В роботі використано досягнення сучасної юридичної думки (останні 2–3 роки видання) розглядаються різні підходи, теорії, концепції тощо, наводиться їх аналіз, порівняння з коректним посиланням на джерела; використано та докладно проаналізовано положення всіх основних чинних нормативно-правових актів щодо предмета дослідження (за умови можливості їх використання в роботі); аналізуються узагальнення (або приклади) судової або іншої правозастосовчої практики (за умови можливості їх використання в роботі)	25-30
В роботі використано наукові джерела, однак обмежено, без їх належного порівняльного аналізу; використано та проаналізовано положення основних чинних нормативно-правових актів, проте не розглянуто спеціальних актів, що стосуються предмета дослідження та/або аналіз положень нормативно-правових актів має дещо поверховий характер; розглядаються одиничні приклади юридичної практики, але вони наводяться недоречно та не підтверджують виклад	15-24
В роботі використано наукові джерела, але не використано основних загальновідомих праць; використані нормативно-правові акти, однак без їх аналізу та системного тлумачення; не розглядаються матеріали юридичної практики	6-14
В роботі використано наукові праці, які не стосуються предмета дослідження, відсутні праці останніх 2 – 3-х років; не використано основних нормативно-правових актів щодо предмета дослідження або використано положення не чинних нормативно-правових актів	0-5

4. Ступінь розкриття теми	
У роботі висвітлено всі, а також безпосередньо пов'язані з ними спеціальні питання теми; при цьому зачіпаються проблемні питання законодавства, його інститутів, юридичної науки і практики, проводиться аналіз та формулюються пропозиції щодо подолання проблем	9-10
У роботі належно висвітлено тільки основні питання й не піднімаються конкретні спеціальні проблеми щодо теми дослідження, або предмет дослідження істотно звужено, або за змістом робота виходить за межі предмета дослідження, або аналіз проблемних питань має дещо поверхневий характер	5-8
У роботі не розкрито основних питань щодо теми дослідження, або вона ґрунтується на ненаукових положеннях, або за змістом робота не відповідає структурі (плану) чи самій темі	0-4
5. Рівень одержаних результатів, обґрунтованість, чіткість висновків і пропозицій	
Результати дослідження і пропозиції чітко сформульовані, належно обґрунтовані, мають науковий характер, практичне значення	9-10
Робота містить конкретні висновки щодо результатів дослідження, однак вони не завжди належно аргументовані, не чітко викладені, або відсутні пропозиції щодо розвитку відповідних правових інститутів, норм законодавства тощо	5-8
В роботі відсутні висновки як результати дослідження, або вони є неконкретними, чи не ґрунтуються на положеннях роботи (не впливають з її змісту)	0-4
6. Якість оформлення роботи	
Оформлення наукової роботи повністю відповідає встановленим вимогам, текст роботи належно вичитано, викладено грамотно і стилістично правильно	5
В науковій роботі мають місце граматичні чи стилістичні помилки, або допущено некоректності в оформленні посилань на джерела чи списку джерел	0-4
7. Співпраця з науковим керівником при підготовці роботи	
На всіх етапах виконання наукової роботи студент виконував завдання та погоджував їх з науковим керівником, робота вчасно подана на кафедру у завершеному вигляді	10
Робота завершена і подана на кафедру у визначені терміни, однак в процесі її виконання студент не погоджував свої дії з науковим керівником	5
Наукова робота підготовлена без погодження з науковим керівником або подана на кафедру з порушеннями встановлених строків	0
8. Рівень знань виявлений студентом під час виступу на звітній студентській конференції	
Студент під час виступу на конференції дає правильні відповіді на всі запитання, виявляє високий рівень знань щодо теми наукової роботи та суміжних положень відповідної навчальної дисципліни, добре орієнтується у змісті своєї роботи, упевнено викладає її основні положення, висновки, правильно аргументує власну позицію	18-20
Студент під час виступу виявляє належний рівень знань щодо теми наукової роботи, дає правильні відповіді на поставлені запитання, проте не виявляє вільної орієнтації в суміжних темах навчальної дисципліни; добре знає основні положення своєї наукової роботи, проте не завжди упевнений в аргументації, чи	14-17

не завжди коректно її формулює	
Студент під час виступу виявив належний рівень знань щодо теми наукової роботи та її змісту, однак відповіді на поставлені запитання дає не завжди правильно, допускає неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно обґрунтовує положення роботи	9-13
Під час виступу на конференції студент допускає істотні помилки у відповідях, не орієнтується у змісті роботи	5-8
Під час виступу на конференції студент неспроможний аргументувати положення роботи, погано знає її зміст, дає неправильні відповіді або не в змозі відповісти на поставлені запитання	0-4

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ІНШИХ ФОРМ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

1) Підготовка та публікація тез доповіді за результатами участі у Всеукраїнських та Міжнародних науково-практичних конференціях, круглих столах, науково-практичних семінарах.

Викладач, під керівництвом якого здійснювалася підготовка та публікація тез доповіді має право оцінювати результати такої форми наукової діяльності студентів у межах п'яти балів із навчальної дисципліни, з якої готувалася доповідь і яка забезпечується цим викладачем.

2) Підготовка та публікація статті у наукових фахових виданнях, внесених до переліку ВАК.

Викладач, під керівництвом якого здійснювалася підготовка та публікація фахової статті, має право оцінювати результати такої форми наукової діяльності студентів у межах п'яти балів із навчальної дисципліни, з якої готувалася доповідь і яка забезпечується цим викладачем.

У випадку поєднання підготовки і публікації фахової статті студентом із іншими формами науково-дослідної студентської діяльності, викладач, який забезпечував керівництво таким студентом, може ініціювати на засіданні кафедри, із дисциплін якої виконувалося дослідження, додаткове оцінювання студента в межах 10 балів із навчальної дисципліни, в рамках якої здійснювалася наукова діяльність.

3) Підготовка та подання наукового дослідження в межах всеукраїнських та міжнародних конкурсів студентських наукових робіт.

За умови отримання призового місця за результатами участі у всеукраїнських та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт викладач, який здійснював керівництво таким дослідженням, має право ініціювати на засіданні кафедри, із дисциплін якої виконувалася наукова робота додаткове оцінювання студента в межах 10 балів із дисциплін, які забезпечуються цією кафедрою. У такому випадку додаткове оцінювання студента буде здійснюватися не лише із дисципліни, з якої виконувалося дослідження, але й з інших дисциплін, які забезпечуються цією кафедрою.

ДОДАТКИ

Додаток 1. Зразок заяви на написання наукової роботи

Завідувачу кафедри

(назва кафедри)

(посада, прізвище та ініціали завідувача кафедри)

студента групи ПР-

(прізвище та ініціали)

ЗАЯВА

Прошу закріпити за мною тему наукової роботи «_____»

»

(назва теми)

та призначити науковим керівником _____

(посада, прізвище та ініціали наукового керівника)

(дата)

(підпис)

Додаток 2. Зразок заяви про запобігання академічному плагіату

Завідувачу кафедри

(назва кафедри)

(посада, прізвище та ініціали завідувача кафедри)

студента групи -----

(прізвище та ініціали)

ЗАЯВА

З правилами чинного Положення «Про виявлення та запобігання академічного плагіату в Університеті» від _____ року, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску роботи до опублікування, виступу (захисту) та застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, ознайомлений (а).

(дата)

(підпис)

Додаток 3. Зразок оформлення титульної сторінки наукової роботи

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

(повна назва кафедри)

НАУКОВА РОБОТА

на тему _____

Студента (ки) ____ курсу, групи _____
напряму підготовки (спеціальності)

(прізвище та ініціали студента (ки))
Науковий керівник _____

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала: _____
Університетська шкала: _____
Оцінка ECTS: _____

Члени комісії: _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

Додаток 4. Зразок оформлення плану (змісту) наукової роботи

ПЛАН/ЗМІСТ

сторінки

ВСТУП.....	
РОЗДІЛ 1. ПОНЯТТЯ ТА ЮРИДИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОГОВОРУ ПОЗИЧКИ.....	
1.1.Юридична характеристика та правове регулювання договору позички.....	
1.2.Відмінність договору позички від інших договорів.....	
РОЗДІЛ 2. ЕЛЕМЕНТИ ДОГОВОРУ ПОЗИЧКИ.....	
2.1.Сторони та предмет договору позички.....	
2.2.Права та обов'язки сторін.....	
2.3.Строк договору позички.....	
РОЗДІЛ 3. ЗМІНА ТА ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ ПОЗИЧКИ.....	
ВИСНОВКИ.....	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	

Додаток 5. Зразок оформлення переліку використаних джерел

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги (монографії, підручники, посібники)	
Один автор	Таманага Б. Верховенство права : історія, політика, теорія / Браян Таманага. – К.: Вид. дім "КМ академія", 2007. – 208 с. Пазенок А. С. Права та свободи людини і громадянина [Текст] : навч. посіб. / Анна Сергіївна Пазенок.– Рек. МОН. – К. : Академвидав, 2010.– 176 с.
Два автори	Філатова В.К., Шульга Т.М. Правові засади геологічного вивчення надр в Україні : монографія / В.К. Філатова, Т.М. Шульга. – Харків: Видавництво «ФІНН», 2011. – 144 с.
Три автори	Кельман М. С. Загальна теорія держави та права : [Підруч. для студ. вищ. навч. закл. освіти] / М.С. Кельман, О.Г. Мурашин, Н.М. Хома. – Л. : Новий Світ-2000, 2003. – 582 с. – (Вища освіта в Україні).
Чотири автори	Загальна теорія держави і права : [навч. посіб.] / Р.А. Калюжний, С.М. Тимченко, Н.М. Пархоменко, С.М. Легуша. – К.: Вид. Паливода А.В., 2007. – 296 с.
П'ять і більше авторів	Загальна теорія держави і права (основні поняття, категорії, правові конструкції та наукові концепції) : [навч. посіб.] / [О.Л. Копиленко, О.В. Зайчук, А.П. Заєць, В.С. та ін.]; МОН України. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 400 с. Антропологія права : [навч. посіб.] / [В. І. Кущерець, В. М. Кравець, С. О. Мосьондз, О. В. Павлишин, В. Я. Пивовар, Т. В. Чехович]; Ун-т сучас. знань. – К. : Знання України, 2011. – 223 с. Організація праці : [навч. посіб.] / [Данюк В. М., Тельнов А. С., Решміділова С. Л. та ін.] ; під ред. В. М. Данюк – К. : КНЕУ, 2009. – 333 с.
Без зазначення автора	Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. – К. : Грані-Т, 2007. – 119 с. – (Грані світу).
Багатотомна книга	Антологія української юридичної думки : в 6 т. / [Заг. ред. Ю. С. Шемшученко.] – К. : Видавничий Дім "Юридична книга", 2002 . – Т. 8 : Міжнародне право. – 2004. – 567 с. Правовая система социализма : В 2 кн. / [Под ред. А. М. Васильева.] – М. : Юридическая литература, 1986. – Кн. 1: Понятие, структура, социальные связи. – 1987. – 368 с. Верховенство права : У 3-х кн. Кн. 2. Від доктрини – до принципу / С.П. Головатий. – К. : Фенікс, 2006. – с. XLVII-LV, 625-1276.
Матеріали конференцій, з'їздів, круглих столів	
Збірники тез	Принцип верховенства права і права людини : вибр. роботи учасників III міжнар. наук.-практ. форуму, 13-15 трав. 2011 р., Київ / Ред. : М. І Козюбра; М. М Антонович; Ю. І Білецька; МОНМС України, Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.". – К., 2011. – 344 с.

	<p>Принцип верховенства права та права людини : тези І міжнар. наук.-практ. форуму, 24-26 жовт. 2008 р., Київ / Ред. : М.І. Козюбра ; Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.", Студент. наук. т-во правників НаУКМА "Scholaris". – К. : НаУКМА, 2009. – 218 с.</p>
Довідкові видання	
Словники, довідники	<p>Словник-довідник з питань нормотворчої діяльності / [Уклад.м: О.А. Сінчук; Центр прав. реформи і законопроект. робіт.] – К., 2005. – 120 с.</p> <p>Тлумачний словник з теорії держави і права / [Упоряд. : К.Г. Волинка.] – К.м: Магістр-XXI ст., 2006. – 112 с.</p>
Нормативно-правові та інші юридичні акти, опубліковані в офіційних джерелах оприлюднення	
Нормативно-правові та інші юридичні акти	<p>Про угоди про розподіл продукції : Закон України від 14 вересня 1999 року № 1039-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 44. – Ст. 391.</p> <p>Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К.: Парлам. вид-во, 2006. – 207 с. – (Бібліотека офіційних видань).</p> <p>Закон України «Про реабілітацію інвалідів в Україні» № 15 від 3 лют. 2009 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: http://www.rada.gov.ua.</p> <p>Постанова Пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики застосування розділу XII-2 Господарського –процесуального кодексу України» / Постанови Пленуму Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів України: цивільні, господарські справи, трудові спори. – К. : ПАЛИВОДА А.В., 2012. – с. 302-307.</p>
Бібліографічні показники	<p>Бібліографічний довідник авторефератів дисертацій з теорії держави і права (1992-2009 рр.): [метод. посіб.] / Б. В. Малишев. – К.: Реферат, 2010. – 74 с.</p>
Дисертації	<p>Кірін Р.С. Правове забезпечення видобування корисних копалин : дис... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Кірін Роман Станіславович. – К., 2007. – 211 с.</p>
Автореферати дисертацій	<p>Прийма С. В. Принципи тлумачення норм права : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 “Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових вчень” / С. В. Прийма. – Х., 2011. – 18 с.</p>
Публікації в періодичних виданнях	
Наукові статті	<p>Козюбра М.І. Принципи верховенства права і правової держави : єдність основних вимог / М.І. Козюбра // Наук. зап. НаУКМА. Сер. Юрид. науки. – 2007. – Т. 64 – С. 3 – 9.</p> <p>Сливка С.С. Природно-правові джерела формування позитивістської концепції / С.С. Сливка // Пробл. філософії права. – 2003. – Т. 1 – С. 173–175.</p> <p>Шем’яков О.П. Правова охорона надр : поняття та проблеми / О.П. Шем’яков // Право України. – 2002. – № 2. – С.111–114.</p>
Електронні ресурси	

Інтернет-джерела	Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті [Електронний ресурс] / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін // Бібліотечний вісник. – 2003. – № 4. – С. 43. – Режим доступу до журн. : http://www.nbu.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm .
------------------	--

Додаток 6. Зразок рецензії на наукову роботу

РЕЦЕНЗІЯ на наукову роботу

студента (студентки) групи пр - _____

(ПІП студента (студентки))

на тему: _____

Характеристика роботи:

Відповідність структури роботи предмета дослідження

Ступінь розкриття

теми _____

Ступінь опрацювання нормативно-правових джерел, навчальної та наукової літератури _____

Висновки та зауваження по роботі:

Оцінка роботи відповідно до встановлених критеріїв щодо змісту та оформлення (в балах):

1. Визначення мети і завдань роботи - _____
2. Структура роботи - _____
3. Зміст роботи, рівень аналізу наукової літератури, нормативно-правового матеріалу, матеріалів практики - _____
4. Ступінь розкриття теми - _____
5. Рівень одержаних результатів, обґрунтованість, чіткість висновків і пропозицій - _____
6. Якість оформлення роботи - _____
7. Співпраця з науковим керівником при підготовці роботи - _____

Загальна кількість балів за зміст та оформлення - _____
(до 80 балів)

Кількість балів, одержаних за усний виступ на конференції _____
(до 20 балів)

Підсумкова оцінка за роботу _____ / _____ / _____
за 100-бальною шкалою/ за національною /за шкалою ECTS

ПІП наукового керівника,
посада викладача

підпис

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Грицан О.А, Кохан Н.В., Питльована В.П. Методичні вказівки щодо виконання, оформлення і захисту курсових робіт [текст] / Ольга Анатоліївна Грицан, Наталя Василівна Кохан, Вікторія Павлівна Питльована. – Івано-Франківськ: Юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2013. – 24 с.

2. Кобецька Н.Р., Логвінова М.В., Петровська І.І., Козич І.В. Критерії оцінювання знань і умінь студентів в Юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника / Надія Романівна Кобецька та інші. – Івано-Франківськ: Юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2012. – 14 с.

3. Мазур О.В. Основи наукових досліджень. : навч. посіб. для студ. вищих навч. заклад. філол. спец. / О.В. Мазур, О.В. Подвойська, С.В.Радецька. — Вінниця: Нова Книга, 2013. - 120 с

4. Методичні рекомендації з виконання, оформлення і захисту курсових робіт з кримінального права та кримінології для студентів юридичного факультету / Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.law.univ.kiev.ua

5. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах: Затверджено наказом Міністерства освіти України від 2 червня 1993 року № 161.

6. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник / Романчиков В.І. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 254 с.